

Mis on muutunud?

Ülla Linnamägi – Eesti Arst

Mida hindaksite Eesti meditsiinimaastikul möödunud aastal toimunud olulisemaks?

2014. aastal on olnud tänu varasemate aastate tööle võimalik ületada mitmeidki lävepakke. 1. jaanuaril jõustus kiirabireform. Veebruaris tehti esimene suurem samm haiglate võrgustumisel – Lõuna-Eesti haigla sai TÜ Kliinikumi tütarettevõtteks. Pidevalt suureneb õdede roll meditsiinis ja avatakse aina rohkem spetsialiseerunud õdede iseseisvaid vastuvõtte.

Selles ajakirjanumbris on juttu nii Eesti Arstide Liidu kui ka Sotsiaalministeeriumi tegemistest. Allpool aga on mõned märksõnad, mis möödunud aastast rääkides väärivad toimetuse arvates eraldi väljatoomist.

Arstiteaduskond

Väga oluliseks sammuks TÜ arstiteaduskonnas oli TÜ siirdemeditsiinikeskuse avamine. See aitab juurutada süsteemi, mis teeb noorte inimeste teadusesse integreerimise oluliselt lihtsamaks. Samuti oli TÜ arstiteaduskonna üks olulisemaid muudatusi sel aastal toimima hakanud uus õppekava. Tudengid rõõmus-tasid, et kuuendal kursusel saavad nad edaspidi rohkem omandada arstikutseks vajalikke praktilisi oskusi. Esimene aasta on olnud aga ka keeruline: see on andnud ülekoormust nii tudengitele kui ka õppejõududele, sest praeguse 5. kursuse arstitudengid peavad läbima nii 5. kui ka senised 6. kursuse õppeained.

Töökoormus

Üheks aasta märksõnaks oli arstide töökoormus. Paljudel meist on aastalõpu lähenedes tunne, et ei jõudnud kõike plaanitud ära teha. Piisavalt pole aega jäänud lugemiseks ja kirjutamiseks, samuti patsientidega suhtlemiseks. Aeg kulub nagu pidevale kiirustamisele. Mille arvelt tulevad ületöötatud tunnid? Põhiline, et need ei tuleks arsti mõtlemisaja arvelt.

Kvaliteet

Sellest aastast kõlama jäänud teemaks on ka kvaliteedikontroll. Hoo on üles võtnud kulutõhususe hindamine ja auditeerimine.

Veebruarinumbris avaldasime diskussiooni Riigikontrolli tehtud e-tervise auditi üle. Märtsis ilmus info 2013. aasta tervishoiuteenuste kvaliteedi eksperdikomisjoni töö kohta. Eesti Haigekassa ja TÜ arstiteaduskond avaldasid sel aastal kliiniliste auditite uuendatud käsiraamatu, mis pakub meetodilist tuge auditite tegemisel. Varem alustatud audititest jõudsid sel aastal lõpule kolm, neist kahe lühitutvustused on ajakirjas aasta jooksul avaldatud.

Ravimid

Sel aastal on hakatud rohkem tähelepanu pöörama polüfarmaatsiale ja ravimite koostoimetele. Muutumas on farmaatsiafirmade ja arstkonna suhted. Euroopas vähenes ravimuuringute arv viie aastaga 43%. Nagu aprillinumbrist lugeda, ei jää sellest puutumata ka Eesti. Sel aastal uuenes ravimtootjate eetikakoodeks. Farmaatsiafirmad ei saa enam tulevikus panustada arstkonna koolitamisega endisel määral ja edaspidi peavad nad makstavaid tasusid isikuliselt avalikustama hakkama.

Eesti Arst

Eesti Arst on sel aastal jõudnud rahvusvahelisse andmebaasi EMBASE, mis loodetavasti suurendab ajakirja kandepinda, ja usun, et muudab ajakirja atraktiivsemaks ka kirjutajatele.

Taaselustatud on meditsiiniterminoloogia rubriik. Alguse tegid nahaarstid, kellelt ilmus eestikeelne dermatoskoopia terminoloogia.

2013. aasta lugejauuringus märgiti, et Eesti Arst on liiga suurhaiglatekeskne. Sel aastal on tutvustanud end ajakirjas ka väiksemad haiglad, valgustanud oma praegusi võimalusi ja tulevikuperspektiive.

Usume ja loodame, et sel aastal mõeldud originaalsed mõtted on juba vilja kandnud ja uued head plaanid saavad järgmisel aastal reaalsuseks. Põhisooviks algavasse aastasse on aga, et sõnastaksime enda jaoks selle kõige olulisema ning et meil oleks energiat sellest vaimustuda ja aega sellele pühendada.

Ülla Linnamägi